

FIRINLARDA HAMAM BÖCEĞİ MÜCADELESİ VE GÜNCEL UYGULAMA EĞİTİMİ

Hamamböcekleri konutlarda, fırınlarda, lokanta ve gıda ürünlerinin üretim ve depolanması ile ilgili alanlarda yaygındır. Popülasyonlar halinde yaşarlar ve geceleri aktifdirler. Günü sıcak, karanlık, nemli yarık ve çatlaklarda geçirirler. Yumurtalarını ise kapsül halinde bırakırlar. Yenilebilecek her şeyi yerler. Hastalıkları mekanik olarak taşıma potansiyelleri vardır. İnsanlarda döküntülerine ve dışkılarına karşı alerjik reaksiyon gelişebilir..

Hamamböcekleri İnsanların bulunduğu ortamdaki tür sayısı 16 iken ülkemizde ise 3 tür bulunmaktadır.

1. Alman Hamamböceği (*Blattella germanica*) Kalorifer Böceği
2. Oryantal Hamamböceği (*Blatta orientalis*) Karafatma
3. Amerikan Hamamböceği (*Periplanetta americana*)

Mücadelede kimyasal kontrol ilk önce gelmemelidir. Mekanik, Kültürel mücadele tamamlandıktan sonra düşünülmelidir.

✓ Mekanik Mücadele :

Çatlak, yarıkların onarılması, fosseptik, havalandırmaların sineklik gibi bariyerlerle kapatılması örnek verilebilir.

✓ Kültürel Kontrol :

Hijyen eğitimi ve uygulamaları.

Açıkta gıda bırakılmasının önüne geçilmesi. (Çöp bidonlarının torbalı, ağzının kapalı ve zamanında uzaklaştırılması vb.)

Zemin ve tezgah temizliğinin uygun olması.

Gereksiz gıda depolanmasının önüne geçilmesi örnek verilebilir.

✓ Kimyasal Kontrol :

Mekanik ve Kültürel Mücadele tamamlandıktan sonra geçilmelidir.

Günümüzde kimyasal kontaminasyonun önüne geçmek için rezidüel veya alan sprey uygulamaları yerine **insektisit yem içeren uygulamalar** daha önem arz etmektedir.

İnsektisit Yemler : En yaygın kullanılan jel formülasyonda yem, agresyon feromonu, sex feromonu gibi hedef canlının cazibesini çeken içerik bulunmaktadır. Bu sayede uzun süreler boyunca hamamböceklerinin sürekli biçimde kontrol edilmesi fırsatını sağlar. Gıda ürünlerinin üretim ve depolanması ile ilgili alanlarda üretimi aksatmadığı ve çalışan sağlığını olumsuz etkilemediğinden diğer uygulamalardan oldukça üstün kılmaktadır.

Veteriner İşleri Müdürlüğü'ne bağlı Vektörlerle Mücadele Birimi Ekipleri tarafından 06 Nisan 2017 - 11 Nisan 2017 tarihleri arasında Kadıköy İlçesi dahilinde bulunan 78 adet fırında uygulama eğitimi yapılmıştır. 74 adetinde Biyosidal Ürün Uygulama Belgesinin olduğu (Haşere Kontrol Belgesi), bu fırınların 54 adetinde ise jel uygulaması yapıldığı bilgisi alınmıştır. Sahada yaptığımız çalışmada jel kullanımının yıllara göre yaygınlaştığı, %69 seviyesine kadar ulaştığı anlaşılmıştır.

Vet. Hek. Süleyman ERÇİN